

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/78/2018
Identifikačné číslo spisu: 1214230443
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1214230443.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. X., bývajúceho v U. - N., zastúpeného JUDr. Milanom Cívikom, advokátom so sídlom v Bratislave, Tomášikova 4, proti žalovanej S. X., bývajúcej v U., D.Q. X, zastúpenej JUDr. Andrejom Garajom, advokátom so sídlom v Bratislave, Štefánikova 14, o určenie vlastníctva, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51 C 356/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. novembra 2017 sp. zn. 7 Co 62/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. septembra 2016 č. k. 51 C 356/2014 - 174 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností - bytu č. 4, nachádzajúceho sa na D. I.. Č.. X, na 2. nadzemnom poschodí bytového domu so súpisným č. XXX, XXX a XXXX na pozemku - parc. č. 10498/2, 3, 4 a 5 a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu o veľkosti 316/10000 ako aj spoluvlastníckeho podielu vo výške 316/10000 k pozemku: parc. č. 10498/2, zastavané plochy o výmere 220 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, pozemok parc. č. 10498/3, zastavané plochy o výmere 225 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. 10498/4, zastavané plochy o výmere 277 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parc. č. 10498/5, zastavané plochy o výmere 495 m², parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, zapísané na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, okres: Bratislava II, obec: Bratislava - m. č. Ružinov, katastrálne územie Q.. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 40a, § 46 ods. 1, § 47 ods. 1, § 488, § 489, § 553, § 553 ods. 1, § 657, § 658 a § 879j zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). Vecne dôvodil, že v prejednávanej veci je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Vo vzťahu k predbežnej otázke platnosti Zmluvy o zabezpečení záväzku dospel k záveru, že platnosť uvedenej zmluvy bolo potrebné posudzovať podľa § 553 ods. 1 a 2 OZ v znení platnom do 31. decembra 2007, keďže

aplikácia ust. § 151j OZ (ktorého použitie umožňovala až novela OZ s účinnosťou od 1.1.2008) je vylúčená s ohľadom na to, že Zmluva o zabezpečovacom prevode práva bola uzavretá dňa 15. mája 2003. V súvislosti s tvrdením žalobcu o uzavretí zmluvy v tiesni z dôvodu, že sa nachádzal v nepriaznivej finančnej situácii, ktorá ho donútila uzatvoriť nápadne nevýhodnú zmluvu, vyvodil, že stav pri uzatvorení zmluvy o pôžičke nemožno považovať za taký, kedy sa dlžník nachádza v takej situácii, že si musí zapožičať finančné prostriedky na úhradu základných potrieb a nie je možné ho považovať za tieseň (predmetom zmluvy o pôžičke bola suma 550.000,- Sk, z ktorej sumu 113.000,- Sk použil na úhradu dlhu na byte správcovi a zvyšok mal slúžiť na jeho podnikateľské aktivity). Tvrdenie žalobcu, že predmetná suma mu bola požičaná za nápadne nevýhodných podmienok, považoval za účelové, keď Zmluva o pôžičke (uzavretá medzi žalobcom a H.Q. U.) bola bezúročná a s lehotou splatnosti 6 mesiacov, čo nemožno charakterizovať ako neprimerane krátku lehotu aj s ohľadom na skutočnosť, že v prevažnej miere slúžila na jeho podnikateľské aktivity a s poukazom na to, že poskytnuté peňažné prostriedky neboli zo strany žalobcu vrátené, nepožiadal o predĺženie lehoty splatnosti pôžičky a tvrdené pokusy o vrátenie finančných prostriedkov neboli v spore preukázané. Zmluvu o zabezpečovacom prevode práva považoval súd prvej inštancie za platnú vzhľadom na právnu úpravu platnú v čase jej uzavretia s prihliadnutím na všeobecné náležitosti stanovené v § 37 ods. 1 a § 39 OZ. Poukázal aj na to, že žalobca bol podnikateľom v oblasti sprostredkovania nákupu, predaja a prenájmu nehnuteľností, teda si musel byť vedomý následkov, ktoré ho postihnú v prípade neuhradenia záväzku, zároveň konštatoval, že tvrdenie žalobcu, že jediným cieľom veriteľa bolo zbaviť majiteľa vlastníckeho práva, nebolo v spore preukázané a poukazovanie na konanie veriteľa v rozpore s dobrými mravmi neobstojí, keď žalobca neprejavil snahu dlžnú sumu vrátiť a po uplynutí 9 rokov od uzavretia zmluvy o pôžičke a zabezpečovacom prevode práva sa začal domáhať určenia neplatnosti zmluvy. Dodal, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani v súvislosti s tvrdením, týkajúcim sa neprimeranej výšky zabezpečenia pohľadávky bytom, nakoľko pri stanovení hodnoty bytu je nevyhnutné vychádzať z jeho ceny v čase uzavretia zmluvy a hodnota nehnuteľnosti je podmienená aj jej celkovým stavom; poukazovanie na trhovú hodnotu bytu v súčasnosti neobstojí, naviac, žalobcovi nič nebránilo (ak mal za to, že hodnota nehnuteľnosti je vyššia), aby si nárok voči veriteľovi uplatnil, či už v podobe práva na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody, čo však neurobil. Vo vzťahu k žalovanej, ktorá sa stala vlastníčkou predmetného bytu, ktorý stále užíva a má v ňom hlásený trvalý pobyt uzavrel, že jej prislúcha ochrana dobromyseľného vlastníka a poskytnutie ochrany sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci javí ako spravodlivé. V tejto súvislosti odkázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. ÚS 549/2015 zo 16.3.2016 a nález Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 415/15 a III. ÚS 247/14. V závere konštatoval, že aj v prípade vyvodenia absolútnej neplatnosti Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, by bolo nevyhnutné poskytnúť ochranu vlastníckemu právu žalovanej, a to v zmysle zásadnej ochrany tej osoby, ktorá robila právny úkon s dôverou v určitý - jej druhou stranou prezentovaný skutkový stav, navyše, ak bol potvrdený údajmi z verejnej štátom vedenej evidencie a najmä, keď ho potom aprobuje aj príslušný orgán verejnej moci (kataster nehnuteľností, súd a pod.); žalovanej ako nadobúdateľovi vlastníckeho práva (pričom táto vlastnícke právo nadobudla až ako druhá v poradí, keďže veriteľ previedol vlastnícke právo najprv na spoločnosť Domino nova s.r.o.), ktorá toto právo nadobudla v dobrej viere, musí byť poskytnutá ochrana, v opačnom prípade by si nikdy nemohla byť istá svojím vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu (porovnaj aj R 14/2009). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a plne úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške náhrady rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 29. novembra 2017 sp. zn. 7 Co 62/2017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak v prvom rade skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníckeho práva žalobcu a následne prejudiciálne posudzoval platnosť Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. Odvolací súd v otázke existencie naliehavého právneho záujmu odkazuje na odôvodnenie prvoinštančného rozsudku, s ktorým sa stotožňuje. Zároveň konštatuje, že súhlasí aj so závermi súdu prvej inštancie ohľadom vylúčenia primeraného použitia ust. § 151j OZ na daný právny vzťah a ohľadom vyvodenia platnosti Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva v súvislosti s náležitosťami stanovenými v aplikovanom ust. § 553 OZ (účinného do 31.12.2007) v spojení

s § 37 ods. 1 a § 39 OZ. Dodal, že súd prvej inštancie sa podrobne zaoberal všetkými námietkami vznesenými žalobcom a tieto aj náležitým a presvedčivým spôsobom vyhodnotil. K namietanej neplatnosti Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva z dôvodu neprimeranej výšky zabezpečenia pohľadávky bytom, ktorou argumentoval žalobca v odvolacom konaní, odvolací súd len odkázal na odôvodnenie prvoinštančného rozhodnutia o neunesení dôkazného bremena zo strany žalobcu. Dodal, že ak sa súd prvej inštancie nezaoberal v tomto smere žalobcom predkladanou judikatúrou, tak predovšetkým z dôvodu, že nemal preukázanú hodnotu nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, a teda nebolo možné vyhodnotiť tvrdenú neprimeranosť zabezpečenia pohľadávky. Žalobcom pripojené listiny v rámci doplnenia odvolania (cenový prehľad predaja bytov v r. 2003 - 2004 v Bratislave od spoločnosti REMAX a vývoj priemerných cien nehnuteľností na bývanie na Slovensku Národnej banky Slovenska) jednak nepreukazujú skutočnú cenu predmetnej nehnuteľnosti a zároveň ich nemožno považovať za dôkazy, ktoré by žalobca bez svojej viny nemohol uplatniť v prvoinštančnom konaní (uvedené ani netvrdil), na takéto dôkazy potom odvolací súd ani nemohol prihliadať. Námietka žalobcu, že nebol prizvaný k výkonu zabezpečovacieho práva nemá vplyv na posúdenie platnosti Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva a ani ostatná argumentácia žalobcu v súvislosti s úhradou kúpnej ceny H. U. a spoločnosti DOMINO nova, s.r.o. neodôvodňuje odlišný záver, k akému dospel súd prvej inštancie. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že nemožno argumentácii žalobcu o nesprávnom právnom posúdení priznať úspech. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP a ich plnú náhradu priznal úspešnej žalovanej voči žalobcovi.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Poukázal na to, že právne posúdenie veci súdmi oboch inštancií v otázke platnosti resp. neplatnosti Zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva uzatvorenú dňa 15. mája 2003 medzi žalobcom a H. U. je nesprávne, v rozpore s ustálenou judikatúrou. Dôvodil, že už vo svojom vyjadrení z 20. januára 2016 ako i na pojednávaní napádal neplatnosť zmluvy pre rozpor s § 151j v nadväznosti na § 853 ods. 1 OZ, ale aj pre rozpor s § 3 a § 39 OZ, pričom poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co 67/2008 z 10. decembra 2008. Namietal, že Zmluva o zabezpečovacom prevode práva, predmetom ktorej je nehnuteľnosť v hodnote vyššej ako 4-násobok pôžičky, ktorá bola zabezpečovaná zabezpečovacím prevodom práva, a zároveň výkon z takejto zmluvy sa prieči dobrým mravom. Obdobný záver bol uvedený v rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10 Co 79/2011 z 18. septembra 2012. Dôvodil, že bola mu poskytnutá pôžička vo výške 18.256,66 eur a hodnota nehnuteľnosti bola 65.622,45 eur. Nesúhlasil ani so záverom súdov oboch inštancií, že ak by aj Zmluva o zabezpečovacom prevode bola absolútne neplatným právnym úkonom s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR vzhľadom na dobromyseľnosť žalovanej nebolo možné žalobe vyhovieť. K dobromyseľnosti žalovanej uviedol, že táto nepreukázala ani nedokladovala úhradu kúpnej ceny za byt v hotovosti 850.000,- niekdajších Sk. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Co 62/2017 z 29. novembra 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhla dovolanie zamietnuť. Dôvodila, že obsah dovolania je v podstate doslova prepísaný text odvolania a žalobca neuviedol žiadne rozhodnutia dovolacieho súdu, uviedol len rozhodnutia krajských súdov, ktoré nesúvisia s predmetom prejednávanej veci.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. f/ CSP).

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť

dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03.

7. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu, ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní žalobcov 1/ a 2/ uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnou, teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Nevyhnutným predpokladom je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť

považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Zároveň musí ísť o otázku, ktorú už riešil dovolací súd.

13. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

14. Z obsahu dovolania žalobcu vyplynulo, že: 1. namieta skutkové zistenia ohľadne hodnoty nehnuteľnosti a za jediný správny záver z hľadiska skutkového zistenia považuje záver, že predmetom Zmluvy o zabezpečovacom prevode práva bola nehnuteľnosť v hodnote vyššej ako 4-násobok pôžičky, ktorá bola zabezpečovaná, 2. považuje Zmluvu o zabezpečovacom prevode práva za absolútne neplatný právny úkon.

15. Žalobca v dovolaní poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co 67/2008 z 10. decembra 2008 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10 Co 79/2011 z 20. januára 2016.

16. Žalobca v dovolaní právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nenaformuloval dostatočne jasne, zreteľne a určito. Textu dovolania chýba totiž jasné vymedzenie toho, čo je otázne. Žalobca v texte totožne s textom odvolania uvádza skutkové okolnosti. Predmetný text ani v spojitosti so zvyšnými časťami dovolania (poukaz na dve rozhodnutia odvolacieho súdu) neumožňuje posúdiť, akú otázku považoval žalobca za významnú z hľadiska prípustnosti (dôvodnosti) dovolania, keď navyše neuviedol ani jedno rozhodnutie odvolacieho súdu, od ktorého sa mali sudy nižších stupňov odkloniť.

17. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom je odklon riešenia právnej otázky odvolacím súdom, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

18. Povinnosť špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd - podľa názoru dovolateľa - odklonil (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), znamená okrem iného povinnosť bližšie konkretizovať rozhodnutie (rozhodnutia) odvolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax odvolacieho súdu (1 Cdo 206/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 27/2017, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017, 7 Cdo 7/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie odvolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priečiaciemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017).

19. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd (inak by totiž neprípustne konal a rozhodoval ako súd tretej inštancie) a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo

13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017). Rozhodnutia odvolacích súdov v žiadnom prípade nespádajú pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu.

20. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku (v danom prípade v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP) mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach CSP nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domniek alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania a zároveň musí byť označená ustálená súdna prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil.

21. V danom prípade žalobca, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v dovolaní podrobil kritike skutkové a právne závery súdov, ale nenaformuloval právnu otázku, pri ktorej sa podľa jeho presvedčenia odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe a neuviedol žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). V súvislosti s poukázaním na uvedenú nejasnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť vymedzenia právnej otázky významnej z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a neuvedenie žiadnych rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd odklonil dovolací súd pripomína, že postup súdu pri odstraňovaní väd podania, ktorý sa uplatňuje v konaní na súde prvej inštancie (§ 129 CSP), sa v dovolacom konaní neuplatňuje. V konaní o dovolaní, a to vzhľadom na mimoriadny charakter tohto opravného prostriedku, je jediným (výnimočným) prípadom, v ktorom súd prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie, situácia, v ktorej dovolateľ (riadne nepoučený v odvolacom konaní) nie je zastúpený advokátom a podal dovolanie nespísané advokátom (viď § 429 ods. 1 v spojení s § 436 ods. 1 CSP); k tomu pozri aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad 1 Cdo 7/2017, 3 Cdo 151/2017, 4 Cdo 8/2017, 5 Cdo 118/2017, 7 Cdo 82/2017, 8 Cdo 157/2017).

22. V danom prípade je dovolanie žalobcu vadné v nevymedzení právnej otázky, pri ktorej riešení sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a v neuvedení rozhodnutí dovolacieho súdu, čo bolo pre posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP podstatné. Vada dovolania tejto povahy bráni dovolaciemu súdu, aby v danom prípade uskutočnil dovolací prieskum.

23. Námetka dovolateľa spočívajúca v tom, že hodnotenie dôkazov bolo nesprávne, významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a § 432 ods. 2 CSP. Dovolací súd so zreteľom na toto ustanovenie nemôže pri posudzovaní prípustnosti dovolania posudzovať správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu, spôsob vykonávania jednotlivých dôkazov alebo výsledok ich hodnotenia premietajúci sa do skutkových zistení odvolacieho súdu.

24. Z uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.